

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح ماده (۳۹) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران»

(ویرایش دوم)

مقدمه

ماده (۳۹) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران، معیار و مبنای محاسبه حقوق و مزایای مستخدمان ایثارگر و دستگاه پرداخت کننده را معین کرده است. در این باره، قانونگذار در صدر ماده، قوانین و مقررات استخدامی نیروهای مسلح را به عنوان مبنای محاسبه حقوق و مزایای حالت اشتغال مستخدمان شهید، مفقودالثر، اسراء، آزادگان و جانبازان از کارافتاده کلی دستگاهها قرار داده، بنیاد شهید و امور ایثارگران را به عنوان دستگاه پرداخت کننده حقوق و مستمری شهدا و مفقودالثرها و دستگاه ذی ربط را به عنوان پرداخت کننده حقوق اسراء، آزادگان و جانبازان از کارافتاده کلی تعیین کرده است. گویا معیار تعیین شده جهت محاسبه حقوق و مزایا و نیز نحوه پرداخت آن توسط بنیاد شهید موجب بروز مشکلات و احساس نارضایتی در خانواده شهدا به ویژه شهدای حادثه تروریستی مجلس شورای اسلامی در خردادماه ۱۳۹۶ شده است. بر همین اساس، تعدادی از نمایندگان محترم با اشاره ای بسیار کلی به مشکلات پیش آمده در برقراری حقوق خانواده شهدای حادثه تروریستی مجلس، خواستار اصلاح ماده فوق الذکر در قالب طرح حاضر شده اند. این در حالی است که اصلاح اعمال شده در تبصره «۲» ماده (۳۹) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در صورت تصویب سبب خواهد شد تا حقوق حالت اشتغال جانبازان و آزادگان از کارافتاده کلی موضوع مواد (۳۸) و (۳۹) این قانون در صورت اشتغال در دستگاه های موضوع بند «الف» ماده (۲) این قانون قطع شود. اگرچه این طرح به دنبال حل مشکلی از خانواده شهدای ترور است، اما اصلاحات پیشنهادی به نحوی است که مشکلات بزرگ تری را برای جامعه ایثارگران کشور ایجاد می کند که بدون شک موج نارضایتی را به همراه خواهد داشت. در ادامه طرح حاضر ارزیابی خواهد شد.

مشخصات طرح

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:

۴۱۶

شماره چاپ:

۹۸۶

تاریخ چاپ:

۱۳۹۷/۴/۱۳

معاونت پژوهش های

اجتماعی - فرهنگی

دفتر:

مطالعات اجتماعی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۵۴۹۴

تاریخ انتشار:

۱۳۹۷/۰۷/۲۵

۱. پیشینه قانونی (قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران)

ماده (۳۹) - حقوق و مزایای ای حالت اشتغال مستخدمان شهید، مفقودالثر، اسراء، آزادگان و جانبازان از کارافتاده کلی دستگاهها، اعم از کشوری و لشگری براساس قوانین و مقررات استخدامی نیروهای مسلح محاسبه می گردد. تبصره «۱» - حقوق و مزایای اسراء، آزادگان و جانبازان از کارافتاده کلی توسط دستگاه مربوط و حقوق و مزایای شهدا و مفقودالثرها توسط بنیاد پرداخت می گردد.

تبصره «۲»- حقوق حالت اشتغال جانبازان و آزادگان از کارافتاده کلی موضوع مواد (۳۸) و (۳۹) این قانون در صورت اشتغال در دستگاه‌های موضوع بند «الف» ماده (۲) این قانون قطع نمی‌گردد.^۱

۲. موضوع طرح

ماده (۳۹) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح می‌شود:

حقوق و مزایای حالت اشتغال مستخدمان شهید، مفقودالثر، اسراء، آزادگان و جانبازان از کارافتاده کلی دستگاه‌ها اعم از کشوری و لشکری، همانند مستخدمان شاغل با دو گروه یا طبقه یا عناوین مشابه بالاتر و با واریز کسور بازنشستگی (سهم دستگاه و مستخدم) تا رسیدن به شرایط عمومی بازنشستگی توسط دستگاه مربوط و پس از آن توسط صندوق بازنشستگی ذی‌ربط پرداخت می‌شود.

- تبصره «۱» حذف می‌شود.

- تبصره «۲» به شرح زیر اصلاح می‌شود:

حقوق حالت اشتغال جانبازان و آزادگان از کارافتاده کلی در صورت اشتغال در دستگاه‌های موضوع بند «الف» ماده (۲) این قانون قطع می‌گردد.

۳. ارزیابی کارشناسی طرح

طرح پیشنهادی از نقطه نظر کارشناسی به‌ویژه در مقایسه با ماده (۳۹) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، حائز چند نکته اساسی است که ذیلاً بدان اشاره می‌شود:

نخست: طراحان محترم در مقدمه توجیهی خود، دلیلی بر ضرورت اصلاح ماده (۳۹) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران ارائه نکرده و صرفاً به ذکر واژه «مشکلات» بسنده کرده‌اند. بدیهی است صرف اتکا بر یک مفهوم کلی و پرهیز از بیان جزئیات مسئله نمی‌تواند دلیل قانع‌کننده‌ای برای ارزیابی یک طرح در جهت اصلاح یک ماده قانونی باشد.

دوم: استناد به جمع خانواده‌های معزز و محترم حادثه تروریستی مجلس و مقام شامخ آنها نمی‌تواند مبنای اصلاح و تغییر قانون قرار گیرد. در این خصوص، کسب اطلاعات در مورد سایر اقشار و طبقات جامعه ایثارگران و نیز عملکرد دستگاه ذی‌ربط در رابطه با ماده مورد بحث، لازم و ضروری است.

سوم: یکی از وجوه بارز و برجسته ماده (۳۹) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران قاعده مشخص و یکسان آن (قوانین و مقررات استخدامی نیروهای مسلح) در تعیین حقوق و مزایای مستخدمان ایثارگر است. این درحالی است که در ماده پیشنهادی طرح حاضر، این قاعده حذف و تکلیف آن به قواعد دستگاه‌های ذی‌ربط در تعیین حقوق و دستمزد کارکنان خود واگذار شده است. با توجه به تفاوت‌های موجود در نظام تعیین و پرداخت حقوق و مزایای کارکنان در میان دستگاه‌ها، نتیجه قابل انتظار این تصمیم چیزی جز تفاوت در حقوق و مزایای پرداختی به ایثارگران و در نهایت افزایش تبعیض و اشاعه احساس نارضایتی و محرومیت در جامعه ایثارگری نخواهد بود.

---

۱. قانون اصلاح تبصره «۲» ماده (۳۹) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران مصوب ۱۳۹۲/۷/۳.

چهارم: این طرح خواسته یا ناخواسته تبصره «۲» ماده (۳۹) را به نحوی مورد اصلاح قرار داده است که در صورت تصویب موجب قطع حقوق حالت اشتغال جانبازان و آزادگان از کارافتاده کلی موضوع مواد (۳۸) و (۳۹) قانون فوق در صورت اشتغال در دستگاه‌های موضوع بند «الف» ماده (۲) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران خواهد شد. موضوعی که به نظر می‌رسد مورد نظر طراحان طرح نبوده، زیرا در مقدمه توجیهی هیچ اشاره‌ای به این موضوع نشده است. به نظر می‌رسد تبصره «۲» ماده (۳۹) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران که در تاریخ ۱۳۹۲/۷/۳ توسط قانونگذار مورد اصلاح قرار گرفته است، از چشم طراحان دور مانده است و آنچه مبنای اصلاح قرار گرفته تبصره «۲» ماده (۳۹) قانون مذکور پیش از اصلاح بوده است.

پنجم: این طرح، از یک سو به دلیل تفاوت‌های موجود در نظام تعیین و پرداخت حقوق و مزایای کارکنان در میان دستگاه‌ها و تأثیر نامشخص این امر بر بودجه عمومی و از سوی دیگر به دلیل افزایش هزینه‌های عمومی دولت به واسطه ارتقای دو گروه یا دو طبقه قید شده در طرح و به جهت اینکه طرق تأمین آن پیش‌بینی نشده است؛ مغایر با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

با توجه به نامشخص بودن دلایل توجیهی طراحان، نامشخص بودن ابعاد اجرایی آن برای دستگاه‌های ذی‌ربط، ایجاد تبعیض و اشاعه احساس نارضایتی در جامعه ایثارگری کشور، قطع حقوق حالت اشتغال جانبازان و آزادگان از کارافتاده کلی در صورت اشتغال در دستگاه‌های موضوع بند «الف» ماده (۲) قانون و همچنین مغایرت طرح با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی، پیشنهاد رد کلیات طرح را دارد.

